

PARALOG® SÜT PROGRAMLARINDA KADEMELİ FİYAT UYGULAMASI

Versiyon : 3.6.7.x

İlgili Programlar : Süt Programları

Tarih : 11.04.2009

Doküman Seviyesi (1 – 5) : 3 (Tecrübeli Kullanıcılar)

GİRİŞ

PARALOG® Süt çözümlerinde gerek toplayıcı, gerek müstahsilden yapılan toplu alımlar sırasında süütün alım fiyatının ne olacağını tespit edilmesi son derece önemlidir. Süt alım fiyatı, şirketlerin alım politikalarına göre ve sütü tedarik ettiği müstahsil ve/veya toplayıcıların nitelik ve niceliklerine göre farklı şekillerde yapılır.

Daha önce yayınlanan ve **FTP** sitemizdeki **Nasıl Yapılır** bölümüne konan **“Süt Programlarında Fiyat Katmanları”** dokümanında, süt alımı yapan bir işletmenin hangi şekillerde çalışıyor olduğuna göre farklı süt alım fiyatlarını birada nasıl tanımlayabileceğinden söz edilmiştir. Kısaca değinmek gerekirse süütün alım fiyatını tespit ederken, müstahsile, toplayıcı rotasına, müstahsilin bulunduğu bölgeye, müstahsil rotasına, genel alım fiyatına ya da stok tanımında belirtilmiş olan alım fiyatına bakılarak süt alım fiyatının tespit edilebilmektedir. Bu fiyat tanımların tümünün bir arada yapılabileceği ve aralarında önem derecesine göre bir sıralama olduğu belirtilmiştir. Program tarafından hangi alım fiyatının kullanılacağını belli kurallara bağlandığı bildirilmiştir.

Yukarıda verilen süt alım fiyatı katmanlarının dışında süütün miktarının da önemli olduğu durumlar söz konusudur. Sadece fiyat katmanlarında belirlenen sabit değerlerin değil; teslim alınan süütün miktarının da önemli olduğu durumları desteklemek amacıyla **kademeli fiyat uygulaması** yöntemi geliştirilmiştir. Bu yöntemin de dahil edilmesiyle birlikte toplu alımlarda fiyatı belirleyecek tüm ileri argümanlar kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

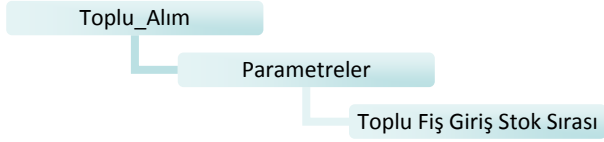
GENEL BİLGİLER

PARALOG® Süt programlarında kademeli fiyat uygulaması, müstahsil ve toplayıcıları daha çok süt teslim etmeye teşvik etmek amacıyla kullanılabilen bir fiyatlandırma yöntemidir. Süt muayene işlemleri kullanılarak süütün kalitesine bağlı prim uygulamaları yapıldığı bilinmektedir. **Muayene İşlemleri** dokümanında bu konu incelenmiş ve çeşitli örnekler de verilmiştir. Muayene primlerinin kullanılması üreticiyi sadece süütün kalitesini yüksek tutmaya teşvik edecektir. Muayene primlerine ek olarak süütün miktarına bağlı teşvikler ise süt alımı yapan işletmenin tedarik edebileceği süt miktarını pozitif yönde artırıcı etkisiyle önemlidir.

Miktara bağlı kademeli fiyat uygulaması müstahsil ya da toplayıcıyı daha fazla miktarda süt teslim etmeye yönelten ve başarısı kısa sürede fark edilebilecek türden bir çözümdür.

KADEMELERİN BELİRLENMESİ

Süt alım fiyatlarını belirlemek üzere **Hesaplaşma/Fiyat Tanımları** adımı bulunan seçenekler kullanılır. Ancak bu adımlarda kullanıcıların girebileceği kademeler başlangıçta mevcut değildir. Kademeli fiyatların kullanılabilmesi için toplu fiş giriş stok sırası tanımlarına başvurulur.

Stoklardan ilgili süt cinsleri bu ekrana çağırılır ve ekran örneğinde de verildiği gibi aralarına virgül konarak sınır değerler belirtilir.

	Stok	Stok Adı	Devre Dışı	Kademeler	Hayvan Adı
1	CS001	Çiğ İnek Sütü	☐	0,5000,10000,20000	
2	CS002	Çiğ Koyun Sütü	☐	0,4000,8000,12000	
3	CS003	Çiğ Keçi Sütü	☐	0,2000,4000	
4			☐		
5			☐		

0, 15000, 30000 gibi yazılmalıdır

Kademeleri belirtirken kaç adet kademe uygulanacağı kullanıcıya bağlıdır. Sıfırdan başlayan ve küçükten büyüğe doğru sıralanan kademeler ilgili süt cinslerinin karşısına yazılır.

Burada tanımlanan kademeler, programda kullanılacak fiyat tanımlarında esas alınacak ve ilgili kademeler için farklı fiyatların girilmesine izin verilecektir.

NOT: Girilen kademeler, genel fiyat tanımlarından müstahsile özel fiyat tanımlarına kadar tüm katmanlar için geçerlidir.

Hesaplaşma/Fiyat Tanımları adımından çeşitli katmanlar için daha önce girilmiş süt alım fiyatları varsa kademeli fiyat uygulamasına geçilmesiyle birlikte bu fiyatlar **0 -> 1. Kademe** aralığı için geçerli olacak şekilde kullanılacaktır.

	Teslimat	Posta	0 -> 5000	5000 -> 10000	10000 -> 20000	20000 -> ...	0 -> 4000	4000 -> 8000	8000 -> 12000
			CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS002-Çiğ Koyun Sütü	CS002-Çiğ Koyun S...	CS002-Çiğ Koyun S...
1	Merkez	Sabah	0,56000				0,88000		
2	Merkez	Akşam	0,52500				0,83600		
3	<Hepsi>	<Hepsi>							

Örnekte verilen ekran görüntüsüne göre, çiğ inek sütü için daha önce 0,56 ve 0,525 TL/lt biçiminde fiyatlar girilmiş ve bu fiyatlar kademeli fiyat uygulamasına geçilmesiyle birlikte 0 – 5000 aralığı için uygulanır hale gelmiştir.

NOT: Burada tanımlanan fiyatlar değiştirilebilir. Yapılan değişiklikler bu değişiklik sonrasındaki hesaplaşmalarda kullanılacaktır. Geçmişe dönük bir etkisi olmayacaktır!

FİYAT KONTROL SIRALAMASI

Kademeli fiyat uygulamasının kullanılmaya başlandığı durumlarda aşağıdaki kontroller yapılır.

1. Müstahsil için özel fiyata bak;
Müstahsil ve posta kontrolü yap ve miktarın ait olduğu kademeyi bul.
Kademe için fiyat verilmemişse üst kademeleri araştır.
Üst kademelerde fiyat yoksa en yakın alt kademe fiyatını kullan.
2. Yoksa Müstahsilin bağlı olduğu Bölgeye verilmiş özel fiyata bak;
Bölge ve posta kontrolü yap ve miktarın ait olduğu kademeyi bul.
Kademe için fiyat verilmemişse üst kademeleri araştır.
Üst kademelerde fiyat yoksa en yakın alt kademe fiyatını kullan.
3. Yoksa süt verdiği Rota için özel fiyata bak;
Rota ve posta kontrolü yap ve miktarın ait olduğu kademeyi bul.
Kademe için fiyat verilmemişse üst kademeleri araştır.
Üst kademelerde fiyat yoksa en yakın alt kademe fiyatını kullan.
4. Yoksa Genel fiyat tanımına bak.
Posta kontrolü yap ve miktarın ait olduğu kademeyi bul.
Kademe için fiyat verilmemişse üst kademeleri araştır.
Üst kademelerde fiyat yoksa en yakın alt kademe fiyatını kullan.

Yukarıdakilerden hiçbiri yoksa **FİYAT=0** çıkacağından **devam edilemez!**

Burada verilen sıralama, fiyat katmanlarındaki sıralama ile aynıdır. Farklı olan yönü ise her bir katman içinde sütün miktarına bağlı olarak ayrıca fiyat kontrolü uygulanıyor olmasıdır.

Kullanıcılar, yukarıda verilen katmanların her biri için kademe ve fiyat belirtmek zorunda değildir! Hatta, kademeli fiyat uygulaması yapılmaya başlandığı halde her kademe için de fiyat girilmeyebilir.

Bu esneklik kullanıcıya kolaylık sağlıyor olsa da süt cinsine bağlı olarak alım fiyatının tespit edilmesini engellemek amacıyla en az bir katmana ait en az bir kademede fiyat belirtilmiş olması zorunluluğu vardır.

Kademeli fiyat hangi kurallara göre ve nasıl belirleniyor?

Katmanlar içinde verilen kademe fiyatları program tarafından incelendiğinde bu kademelerden hangisinin kullanılacağı tespit edilirken ilgili postada alınan süt miktarına bakılır.

Sınır değerlerin aşıldığı durumlarda bir sonraki kademe fiyatı geçerlidir.

0, 2500, 5000 gibi verilmiş bir kademe sıralamasında aşağıdaki aralıklar söz konusudur.

0 - 2500
2501 - 5000
5001 ve üstü

Bu kademelerden herhangi biri için fiyat verilmişse verilen bu fiyat o kademe aralığına dahil olan miktarlar için geçerli olur. Örneğin 0 – 2500 aralığı için 0,59 TL/lt fiyatı verilmiş ise 1000 lt süt teslim alındığında süt için ödenecek brüt bedel 590 TL olarak hesaplanır.

Birden çok kademe için fiyat verilmiş ve teslim alınan süt miktarı da son kademeyi aşacak kadar büyükse bu durumda her kademeye düşen dilimin fiyatı ayrı ayrı hesaplanır ve toplam sonuç bulunur.

ÖRNEK

Aşağıdaki genel fiyatlar tanımlanmış olsun.

AP09SUTFIYAT - Genel Fiyatlar						
Teslimat	Posta	0 -> 5000	5000 -> 10000	10000 -> 20000	20000 -> ...	
		CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	
1	Merkez	<Hepsi>	0,56000	0,58000	0,60000	0,62500

Genel Fiyatlar katmanı için birden çok kademeye ait fiyat belirtildiği bu örnekte teslim alınan süt miktarı **7850 lt** ise süt alım fiyatı nedir?

PROGRAM ÇÖZÜMÜ

PARALOG® öncelikli olarak daha üst katmanları araştıracaktır. Örneğin müstahsil için özel fiyat var mı? Bölgeye ya da rotaya özel fiyat verilmiş mi? Bu katmanlarda herhangi bir fiyat girişine rastlanmadığında genel fiyatları esas alacaktır.

Verilen litre miktarı 5000 -> 10000 aralığına aittir ve genel fiyatlara göre süt birim fiyatı 0,58 TL /lt olarak gösterilmiştir.

Hesaplama sırasında ilk 5000 lt'lik kısım için **0,56 TL/lt** sonraki 2850 lt için de ikinci kademe fiyat olan **0,58 TL/lt** kullanılır.

Toplam bedel,
 $(0,56 * 5000) + (0,58 * 2850) = 2800 + 1653 = 4.453$ TL bulunur.

ÖRNEK

Aşağıdaki genel fiyatlar tanımlanmış olsun.

AP09SUTFIYAT - Genel Fiyatlar						
Teslimat	Posta	0 -> 5000	5000 -> 10000	10000 -> 20000	20000 -> ...	
		CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	
1	Merkez	<Hepsi>	0,56000	0,58000	0,60000	0,62500

Genel Fiyatlar katmanı için birden çok kademeye ait fiyat belirtildiği bu örnekte teslim alınan süt miktarı **38.500 lt** ise süt alım fiyatı nedir?

PROGRAM ÇÖZÜMÜ

PARALOG®, üst katmanlarda farklı bir fiyat bulamadığında genel fiyatlara bakar. Litre miktarı ara kademelerden hiçbirine uymamaktadır. Bu nedenle de en yüksek kademe olan 20000 -> ... seçeneği kullanılacaktır.

Buna göre
 20.000 lt'yi aşan kısım için birim fiyatı **0,625 TL /lt** 'den
 10.000 – 20.000 aralığı için **0,6 TL/lt** 'den
 5.000 – 10.000 aralığı için **0,58 TL/lt** 'den
 ve ilk 5000 lt için **0,56 TL/lt** 'den hesap yapılır.
 TOPLAM = 2800 + 2900 + 6000 + 11.562,5 = **98.862,5** TL bulunur.

ÖRNEK

Aşağıdaki müstahsil özel fiyatı ve genel fiyatlar tanımlanmış olsun.

Müstahsil	Ünvan	Yöre	Bölge	Posta	0 -> 5000	5000 -> 10000	10000 -> 20000	20000 -> ...	0 ->		
1	m9	MEHMET ALİ GÜLER	ŞİRİNKÖY	TİREBOLU	Sabah	CS001-Çiğ İnek Sütü	0,56200	0,57400	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS002-Çiğ Koyun Sütü
2					<Hepsi>						
3					<Hepsi>						

Müstahsil MEHMET ALİ GÜLER için özel fiyat tanımlaması yukarıda verildiği gibidir.

Teslimat	Posta	0 -> 5000	5000 -> 10000	10000 -> 20000	20000 -> ...				
1	Merkez	<Hepsi>	CS001-Çiğ İnek Sütü	0,56000	0,58000	CS001-Çiğ İnek Sütü	0,60000	CS001-Çiğ İnek Sütü	0,62500

Tüm müstahsiller için geçerli olan genel fiyatlar ise şekildedir.

Mehmet Ali GÜLER adlı müstahsilden akşam postasında teslim alınan süt miktarı **11.300 lt** ise süt alım fiyatı nedir?

PROGRAM ÇÖZÜMÜ

PARALOG® öncelikli olarak müstahsil özel fiyatına bakacaktır. Özel fiyat tanımlamasında her ne kadar kademeler belirtilmiş olsa da bu fiyatlar sabah postası için verilmiştir. Alınan süt akşam postasına ait olduğundan müstahsil için verilen özel fiyatlar bu alım için uygulanamayacaktır.

Süt miktarı genel fiyat tanımlarındaki 10.000 -> 20.000 aralığındadır.

1.300 lt'lik üçüncü kademeye isabet eden kısım için birim fiyat **0,60 TL/lt**

5.000 lt'lik ikinci kademe için birim fiyat **0,58 TL/lt**

5.000 lt'lik ilk kademe için birim fiyat **0,56 TL/lt**

Yukarıda verilen değerlere göre hesaplama yapıldığında ödenecek toplam bedel **6.480 TL** dir.

NOT:Son örnekte de görüldüğü gibi süt miktarı ikinci önceliktedir ve öncelikli olan katmandır. Fiyat katmanları içinde de süt cinsi ve posta eşleşmesinin tutuyor olması gerekir.

ÖRNEK

Aşağıdaki rota özel fiyatı ve genel fiyatlar tanımlanmış olsun.

Rota	Posta	0 -> 5000	5000 -> 10000	10000 -> 20000	20000 -> ...	
1	rota1	Sabah	CS001-Çiğ İnek Sütü	0,57000	0,59000	0,61000
2	rota1	Akşam	CS001-Çiğ İnek Sütü	0,52000	0,53000	0,54000
3		<Hepsi>				

Müstahsil, Mehmet Ali GÜLER'in de bulunduğu rota için özel fiyat tanımlaması yukarıdaki gibidir. Rotada 0 → 5.000 aralığı için değer girilmemiştir.

AP09SUTFIYAT - Genel Fiyatlar							
	Teslimat	Posta	0 -> 5000	5000 -> 10000	10000 -> 20000	20000 -> ...	
			CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	
1	Merkez	<Hepsi>	0,56000	0,58000	0,60000	0,62500	

Tüm müstahsiller için geçerli olan genel fiyatlar ise şekildeki gibidir.

Mehmet Ali GÜLER adlı müstahsilden sabah postasında teslim alınan süt miktarı **4.300 lt** ise süt alım fiyatı nedir?

PROGRAM ÇÖZÜMÜ

PARALOG® öncelikli olarak müstahsil özel fiyatına bakacaktır. Fakat 4.300 lt'nin dahil olduğu 0 -> 5.000 kademesi için fiyat belirtilmemiştir.

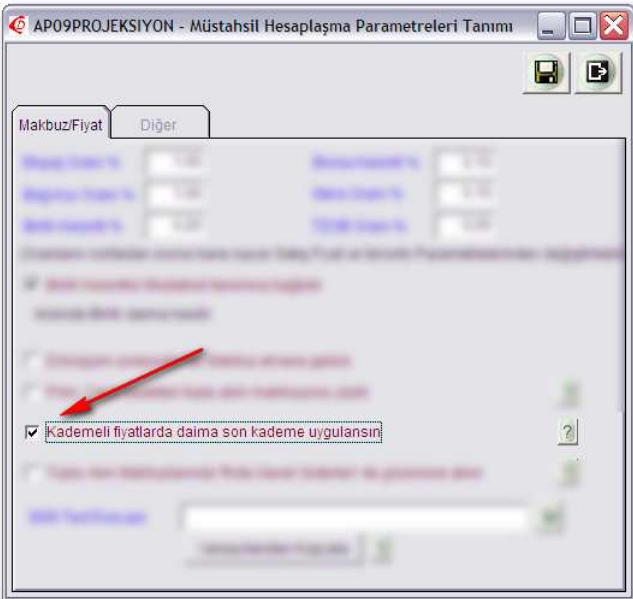
Öte yandan müstahsil genel fiyatlarında ise 0 -> 5.000 aralığı için tanımlama yapılmıştır.

Bu durumda program, öncelikli olarak rota fiyatını kullanmaya çalışacaktır. Rota fiyat tanımında bir üst kademe için geçerli olan fiyat kullanılacak ve buradan süt alım birim fiyatı **0,57 TL/lt** olacaktır. Ödenecek bedel **2.451 TL**'dir.

Bu örnekte de görüldüğü gibi düşük bir kademe için fiyat belirtilmemiş ise fakat süt cinsi ve posta bilgileri tutuyorsa bu durumda ilgili fiyat katmanında tanımlanmış olan bir üst kademedeki fiyat kullanılır.

KADEMELİ FİYAT HESAPLAMA ŞEKLİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ

Bazı işletmeler kademeli fiyat uygulamasını süt alımında en iyi fiyatı verecek bir yöntem olarak da kullanmak isteyebilirler.

Ara kademelerdeki fiyatlara bakılmaksızın doğrudan en son kademe fiyatının uygulanması olarak özetlenebilecek bu işlem için şekilde görülen parametre işaretlenir.

Bu durumda süt alım fiyatında önceki kademelerde belirtilen fiyatlara bakılmaksızın miktara bağlı olarak bulunmuş olan son kademedeki birim fiyat baz alınır.

Alınan süt miktarının tamamı en son bulunan birim fiyatla çarpılarak daha fazla prim verilmiş olur.

ÖRNEK

Daha öncede verilen bu örnek için kademeli fiyatlarda daima son kademe kullanılır parametresinin etkisi incelenmiştir.

Aşağıdaki genel fiyatlar tanımlanmış olsun.

AP09SUTFİYAT - Genel Fiyatlar					
Teslimat	Posta	0 -> 5000	5000 -> 10000	10000 -> 20000	20000 -> ...
		CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü	CS001-Çiğ İnek Sütü
1	Merkez <Hepsi>	0,56000	0,58000	0,60000	0,62500

Genel Fiyatlar katmanı için birden çok kademeye ait fiyat belirtildiği bu örnekte teslim alınan süt miktarı **7850 lt** ise süt alım fiyatı nedir?

PROGRAM ÇÖZÜMÜ

Verilen litre miktarı 5000 -> 10000 aralığına aittir ve genel fiyatlara göre süt birim fiyatı **0,58 TL /lt** olarak gösterilmiştir. Parametre değişikliği nedeniyle sütün tamamı bu birim fiyatla çarpılarak süt alım bedeli bulunur.

$$7850 \text{ lt} * 0,58 \text{ TL/lt} = \mathbf{4.553 \text{ TL}}$$

Hesaplama sırasında önceki kademeler için de 0,58 TL/lt alım fiyatı uygulanmıştır. Parametre değişikliği olmasaydı

Toplam bedel,

$$(0,56 * 5000) + (0,58 * 2850) = 2800 + 1653 = \mathbf{4.453 \text{ TL}}$$
 olarak bulunacaktı.

Son kademe fiyatı kullanılır denilerek müstahsile **100 TL**'lik fazladan prim ödemesi yapıldığı görülmektedir.

Son örnekte açıklanan durum diğer örnekler için de geçerlidir. Daima son kademedeki fiyatların kullanılması şeklindeki bu parametre iptal edildiğinde önceki hesaplama mantığına geri dönmüş olacaktır.

DERECE YAZILIM HİZMETLERİ TİCARET A.Ş.
(Nisan 2009)